

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Magnum Matrimonij Sacramentum Casibus Practicis Expositum

Reutlinger, Ignaz

Augustæ Vindelicorum, 1716

VD18 10508716

Casus Nostra ætate rarus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40059

§. III.

COGNATIO LEGALIS.

C A S U S

Ætate nostra rarus.

Anolinus, cum prole careret è sterili conjuge, successorem verò magnopere desideraret, in quem amplissimas opes cum nomine suæ familiæ transfunderet, in filium adoptavit Evagrium, juvenem optimis naturæ dotibus instructum. Ab hoc modò cupit, ut assumptò familiæ nomine stemma, cateroquin interiturum, propagetur. Ille cum in hunc finem uxorem sibi inquireret, coniecit oculos in Filauram, nobilem virginem, in qua non datur reperire, quod reprehendi mereatur. Unicum tantum est, occultum quidem alijs, & vixdum ulli cognitum, sed quod Evagrium non lateat, redditque vehementer sollicitum; est nempe Filaura illegitimo toro genita è fornicatione, quam olim, priusquam Matrimonio jungeretur, commisit Anolinus: veretur igitur Evagrius, ne adsit impedimentum, ob quod validè uxorem ducere nequeat illam, quæ Patrem naturalem habet eundem, cujus ipse adoptivus est filius.

FFF

Q. An

Q. An hîc intercedat impedimentum dirimens cognationis Legalis ?

S Y N O P S I S.

1. *Quid sit cognatio Legalis, Quid Adoptio ?*
2. *Quotuplex sit Adoptio ?*
3. *Quis adoptare, & adoptari possit ? ubi de conditionibus adoptantis.*
4. *Cognatio Legalis causat impedimentum dirimens.*
5. *Probabilis tamen hoc solum nascitur ex Adoptione perfecta, sive Arrogatione, non autem ex imperfecta.*
6. *Ad quas personas cognatio Legalis extendatur, & quò usque impedimentum inducat ?*
7. *Enumerantur persone, quas hoc impedimentum non afficit.*
8. *An inter adoptatum, & filiam illegitimam Adoptantis intercedat Legalis cognatio ? Datur solutio hujus casûs.*
9. *Ex unione prolium nullum impedimentum nascitur.*

I

Omino casum hunc ætate nostra rarum, quia Adoptio, ex qua impedimentum cognationis Legalis oritur hîc ce temporibus admodum rara est;

quare opus non erit, ut huic materiæ tantum immoremur, quantum fuimus immorati præcedentibus, sed tamen prorsus intacta relinquenda non est.

Dicitur igitur Cognatio Legalis propinquitas personarum ex adoptione proveniens.

veniens. Primò introducta est hæc cognatio à Jure Civili, quod communi usu loquendi nomine *Legum* intelligitur, unde hoc habet dicta cognatio, quòd *Legalis* appelleretur, & aliquando *Legitima*, vel *Civilis*. *Li* Non facile 4. §. 2. ff. De Gradibus, ad differentiam cognationis naturalis. Inventà à Jure Civili deinde per Saceros quoque Canones recepta est c. Vnic. De Cognat. Legalis, quod est desumptum ex responsis, quæ dedit Nicolaus I. ad consilia Bulgarorum Anno Christi 858. Pontificatus sui nono, cum Michaël Bulgarorum Rex fidem Catholicam amplexus, & cum majore regni sui parte baptizatus esset.

Adoptio, quæ hanc cognationem parit, communiter definitur: *personæ extraneæ in filium, aut filiam, nepotem, aut neptem legitima assumptio*. Dicitur *personæ extraneæ*, hoc est, quæ non est una ex descendentiis, & consequenter extra adoptantis potestatem, sive cæteròquin consanguinea sit, sive non. Dicitur *Legitima*, id est, secundum formam *Legum*, ut scilicet observentur ea, quæ à Jure in adoptione servanda præscribuntur, de quibus inferius n. 3. Denique dicitur *assumptio*, id est, electio, cum enim magna homini insita sit propensio ad suam successionem ulterius propagandam, Jure introductum est, ut naturalibus liberis orbat, possent suæ Successioni consulere, adoptantes alios in

liberos, quare adoptio dici potest quædam *Legalis generatio*, Jure naturam quodammodo supplente, ut is, qui per naturam filius non erat, possit per Legem effici filius adoptantis.

2. Duplex verò est adoptio, perfecta, & imperfecta. Perfecta vocatur *Arrogatio*, per quam adoptatus sui juris existens, auctoritate, vel rescripto Principis transit in potestatem, & familiam adoptantis, si quæ hæres necessarius illius ex testamento in quarta bonorum parte, ut filius naturalis. Dicitur verò *Arrogatio*, quia in ea à Principe rogari solet adoptans, velitne adoptatum in filium legitimum sibi habere, & Adoptatus, an id fieri consentiat? *L. 2. ff. De Adoptione*. Alia est adoptio imperfecta, sive simplex, ac specialis. Fit ista sine rescripto Principis, auctoritate Magistratus, vel Judicis inferioris, per quam persona extraneæ in Patris sui potestate existens ab alio in filium, vel filiam assumitur, ita tamen, ut naturalis Patris, vel Avi potestate non egrediatur, nec debeat succedere ut hæres necessarius ex testamento, quemadmodum arrogatus, sed solum est hæres necessarius ab intestato.

3. Porro ut adoptio legitimè fiat, plures conditiones requiruntur. Prima est, ut adoptans sit sui juris, & major viginti quinque annis, nam usque ad vigesimum quintum annum de Jure communi non habet admini-

administrationem honorum, exceptis bonis castrensibus, & quasi castrensibus. 2. Debet adoptans esse vir, nam feminae, cum neque naturales liberos in sua potestate habeant, adoptare non possunt absque privilegio Principis, in solatium amissionum liberorum specialiter concessio. §. *femine. Insti. De Adoption.* 3. Ut habeat potentiam naturalem ad generandum; est enim adoptio instituta ad supplendum filiorum defectum, ideoque illis tantum conceditur, qui naturaliter generare possunt: hinc adoptare nequeunt frigidi, qui naturaliter sunt impotentes, possunt tamen, qui secti sunt gladio, aut facti eunuchi per morbum, nam hi sunt impotentes tantummodo ex accidente, non ex defectu naturali. Similiter Sacerdos potest adoptare, quia naturaliter non est impotens ad generandum. 4. Denique debet adoptans esse aetatis aetate provecatae, ut excedat adoptatum decem & octo annis, possitque ratione aetatis esse pater carnalis adoptati, quia ad similitudinem filij carnalis adoptio inducta est: quin imò si adoptionem perfectam, seu arrogationem facere intendit, necesse est, ut annum quadragesimum aetatis compleverit. His positis conditionibus quilibet adoptare potest, & adoptari, & quidem adoptari etiam foemina, dummodo praesens sit, nam absens adoptare nequit, nec adoptari, etiam per procuratorem, ut constat ex L.

Neque. & L. Post mortem. §. neque. ff. De Adoptionib.

4. Cognationem legalem causare impedimentum dirimens Matrimonij, extra controversiam est, debetur enim propter adoptionem specialis quidam amor, reverentia, ac submissio adoptanti ab adoptato, & ferè non minor, quam Parenti suo carnali liberi debeant; huic autem adversatur conjugalis copula: inter liberos quoque adoptantis, ejusque uxorem, & adoptatum specialis amor, conjunctio, & familiaritas intercedit, ut, nisi spes conjugij inter ipsos praesens fuisset, & Matrimonium interdictum, facile in libidinem prolaberentur: cum igitur tam magna inter personas istas necessitudo, & conjunctio intercedat propter cognationem legalem, merito Ecclesia Matrimonium inter eas prohibuit, voluitque, ut contractum irritum esset, ac invalidum, non minus, quam inter consanguineos, & affines; quod à Romanis quoque jam olim observatum fuisse constat ex L. 17. & 55. ff. *De Ritu Nuptiar.* & colligitur ex c. Ita diligere. 30. q. 3. *quandoquidem nec inter eos, qui naturam, & eos, qui adoptione filij sunt, veneranda Romanae leges Matrimonia contrahi permittunt.* Notandum verò est, hoc solum procedere in adoptione, in qua servatur forma legibus praescripta, si enim hac non servata privatim quispiam adoptaretur, *co-*
ram

ram vicinis, aut alijs honestis personis, non interveniente Magistratu, corrueret actus, nullumque inde impedimentum exurgeret, quia cum forma det esse rei, ut patet ex *c. Tua. De Sponsal.* & *c. Quia propter. De Election.* deficiente forma, deficit actus.

5. Cæterum an sola perfecta adoptio, seu Arrogatio, an verò quævis etiam imperfecta, sive simplex istud impedimentum pariat, magna inter Authores controversia est. Affirmant etiam de imperfecta Palao *disp. 4. de Sponsal. pu. 9. n. 9.* Basilii Pontius *L. 7. c. 41. n. 1.* Hurtad. *disp. 19. de Matrim. difficult. 2. n. 3.* Rebellus *L. 3. p. 2. q. 7. n. 15.* Præposit. *in 3. p. 8. Th. 9. 7. de imped. dirim. dub. 13. n. 109.* cum pluribus Antiquioribus, & ex Canonistis Covarruv. *p. 2. de Sponsal. c. 6. §. 5. n. 2.* Barbosa. *de Offic. & potest. Episc. Alleg. 51. n. 189.* Gonzal. *in c. Vnic. de Cognat. Legal. n. 10.* Anaclet. Reiffenstuel *in eund. Tit. n. 10.* quia Jura, quibus ex adoptione inducitur cognatio legalis dirimens Matrimonium, loquuntur de Adoptione absolute, & absque ulla distinctione: adoptio autem imperfecta, quamvis sit imperfecta, est tamen absolute, verè, ac propriè adoptio: non debent proinde Jura restringi ad solam cognationem legalem, quæ oritur ex adoptione perfecta, seu Arrogatione.

Sed probabilior est Sententia negativa, quam defendunt Sanch. *L. 7. disp. 63. n. 3.* Tannerus *Tom. 4. disp. 8. dub. 4. n. 74.* Dicastillo *disp. 7. de Matr. dub. 32. n. 321.* Perez *disp. 30. Sect. 2. n. 6.* Cornink *disp. 32. n. 44.* Bassæus *V. Matrimonium 7. n. 33.* Laym. *L. 5. tr. 10. p. 4. c. 7. n. 3.* Illsung *tr. 6. disp. 9. n. 72.* Diana *p. 9. tr. 6. resol. 54.* & ex Canonistis Pirhing. *n. 4. de Cognat. Legal. Not. 5.* Wiestner. *cod. tit. n. 9.* Engl. & alij plures, cum quibus dicendum, etsi prior Sententia valde probabilis sit, præsertim ob auctoritatem DD. eandem defendentium, probabilius tamen esse, quoddam ex adoptione imperfecta, sive simplici legalis cognatio nulla oriatur, quæ Matrimonium vel dirimat, vel impediatur. Ad probationem inverto argumentum adversæ partis, quia simplex, & imperfecta adoptio, non est simpliciter, & omnino propriè dicta adoptio: ergo, cum impedimenta Matrimonij, utpote odiosa, restringi debeant, leges statuentes hoc impedimentum, strictè debent intelligi, & consequenter de sola adoptione perfecta, non verò extendi etiam ad imperfectam. Præterea impedimentum cognationis legalis inductum est ad vitandam fornicationem, quæ facile posset evenire inter personas in eadem domo familiariter commorantes, quæ ratio cessat in simplici

ci adoptione, cum per eam adoptatus non traducatur in domum, & potestatem adoptantis; consequenter tanta conjunctio personarum, quæ est in arrogatione, tantumque incontinentiæ periculum non datur. Quod autem Jus non distinguat inter arrogatum, & simpliciter adoptatum, sed indistinctè loquatur, nihil refert, nam satis est, quod ratio Juris distinguat, quæ est cohabitatio, ut ait Sylvester *V. Matrimonium* 8, q. 8. dicto 4. in fine.

6. Triplicem verò communiter DD. speciem assignant cognationis legalis, quæ oritur ex adoptione. Prima consistit in linea recta inter adoptantem, & adoptatum, huiusque descendentes. Secunda est in linea transversa, inter adoptatum, & filios carnales adoptantis. Tertia est per modum cujusdam affinitatis legalis tum inter adoptantem, & uxorem adoptati, tum inter adoptatum, & uxorem adoptantis. Ex vi primæ datur impedimentum dirimens Matrimonij inter Adoptantem, & Adoptatum, huiusque filium, vel filiam, nepotem, vel neptem, nam adoptato patre, adoptantur etiam filij, & nepotes, qui sunt in potestate adoptati, consequenter impedimentum etiam ad hos extenditur, idque semper, & in perpetuum permanet, etiamsi adoptio dissoluta fuerit, v. g. per emancipationem adoptati, nam neque tunc qui-

dem contrahere nuptias validè potest adoptans cum adoptati filia, vel nepte, ut expressè habetur §. *Ergo non omnes. Insti. De Nuptijs.* & extenditur hoc impedimentum usque ad quartum gradum, ut docent Bonac. q. 3. de *Imped. Matr. pu. s. §. 3. n. 4.* Rebellus de *Oblig. Inst. p. 1. l. 3. q. 7. n. 6.* Perez *disp. 30. Sect. 4. n. 2.* Basil. Pontius *l. 7. c. 41. n. 3.* Tertia species, quam diximus, esse instar affinitatis cujusdam legalis, cum prima in hoc convenit, quod & ipsa perpetuò duret, etiam postquam adoptio sublata est: non poterit proinde adoptatus, etiam adoptione per mortem adoptantis dissoluta, ullo unquam tempore hujus relictam viduam ducere in uxorem, vel adoptans post mortem adoptati hujus relictam conjugem, semper enim adhuc perseverat reverentia, propter quam Matrimonium inter tales personas interdicitur, quæ sibi per adoptionem loco parentum, & liberorum esse ceperunt. Sanch. *disp. cit. n. 23.* Bonac. & communis aliorum, idque exprimitur, addita ratione in L. *Adoptivus, ff. De Ritu nuptiar. ubi sic habetur: Adoptivus filius, si emancipetur, eam, quæ Patris adoptivi uxor fuit, ducere non potest, quia Noverca locum habet. Item si quis filium adoptaverit, uxorem ejusdem, quæ nurus loco est, nec quidem post emancipationem filij, ducere poterit, quoniam aliquando nurus ei fuit.* Secunda species in linea transversa reddit invalidum Matrimonium in-

ter filios & filias carnales adoptantis, & adoptatum, vel adoptatam; inter hos tamen Matrimonium non dirimitur in perpetuum, sed solum quamdiu durat adoptio, & quamdiu sub potestate Adoptantis existunt, tunc enim sunt veluti fratres, & sorores inter se, quæ fraternitas legalis, & interpretativa quia cessat, cessante adoptione, cessat tunc etiam prohibitio Matrimonij: quapropter quando vel morte adoptantis, vel adoptati emancipatione, factâ ex forma legum, desinit adoptio, non prohibetur adoptatus tunc ducere filiam naturalem adoptantis. Palao *disp. 4. de sponsal. pu. 9. n. 15.* Bonac. & alij citati.

7. Huc usque dicta, qui bene observaverit, non difficulter deprehendet, inter plures personas non dari hoc impedimentum, qui primo intuitu civiliter, sive legaliter cognati poterant videri: sic enim 1. inter adoptantem, & filij adoptivi Parentes naturales nulla contrahitur cognatio, quia ad tres prædictas species cognationis Legalis hi non pertinent, nec ullum jus eos velut cognatos legales agnoscit, proinde potest inter illos consistere Matrimonium. Sanch. *disp. cit. n. 26.* 2. Integrum est filijs legitimis contrahere cum adoptivis Matrimonium post patris adoptantis obitum, quia tunc jam cessarunt adoptio, & patria potestas; Idem quoque licitum est, si aut filij legitimi, aut adoptivi jam sunt emancipati, quamvis Pater ad-

huc superstes sit, quia cognatio transversa inter hos consistens his modis solvitur, ut *num. præced.* dictum est. 3. Potest filius adoptantis naturalis contrahere Matrimonium cum filia adoptati, quia non est cognatio inter illos. Bonac. *Discastillo.* 4. Quando plures sunt adoptati ab uno, & eodem, v. g. juvenis in filium, & puella in filiam, possunt hi adoptati inter se Matrimonium contrahere, quia nullo jure inter eos est statuta cognatio; quod ex eo quoque confirmatur, quia inter filios spirituales ejusdem Patris Spiritualis, qui tamen magis conjuncti sunt, quàm Legales, potest consistere Matrimonium: ergo à fortiore inter legales. Idem dicendum de liberis duorum adoptivorum, quia hi nullo cognationis nexu inter se vinciuntur. Sanch. & alij citati. 5. Nulla datur cognatio, atque ideo Matrimonium potest consistere inter patrem adoptantem, & filiam filix adoptivæ. Perez *disp. cit. Sect. 4. n. 4.* Ratio est, quia cum mulier neminem habeat in sua potestate §. *famine. Instit. De adoption.* filia mulieris adoptatæ non transijt in potestatem illius, qui ejus Matrem adoptavit, unde non fuit illa simul adoptata, neque contracta aliqua cum ipsa cognatio.

8. Difficultas esse potest, an filius adoptivus ducere possit in uxorem filiam naturalem illegitimam adoptantis, in quo versatur noster casus, aut

aut vicissim filia adoptiva nubere possit filio naturali adoptantis illegitimo? Non posse, ex eo videri potest esse probabile, quia filius illegitimus non potest contrahere cum consanguineis sui Patris: ergo neque cum filijs eius adoptivis, ita præter complures Antiquiores, quos citat Sanchez, è RR. tenet Basil Pontius *L. 7. c. 41. n. 8.* sed rationem, cur hoc asserat, nullam ipse affert; unde dicendum, inter hos nullum esse impedimentum, ob quod contrahi nequeat ab ijs Matrimonium. Ratio est, quia filius, aut filia illegitimi non transeunt in patriam potestatem, *S. ult. Instit. de Nupt.* si ergo solutâ patriâ potestate cessat cognatio inter filios legitimos, & adoptivos, ut diximus, multò magis inter illegitimam, & adoptivum, vel adoptivam, & illegitimum, quia nunquam transivit, sed semper fuit extra patriam potestatem. Unde adducta ratio in contrarium nihil probat, quia filius illegitimus est conjunctus vinculo naturalis consanguinitatis cum Patre, & sic cum ejus consanguineis; at verò cum adoptivis nullum est vinculum naturale, sed tantùm civile, quod tam diu inter fratres durat, quam diu durat patria potestas, ideo non contrahitur inter eos, qui nunquam transeunt in patriam potestatem, qualis in casu præsentis est Filaura filia illegitima Anolini; unde nihil impedit, quò

minùs inter hanc, & Evagrium ejusdem adoptivum consistere possit Matrimonium, cum nulla detur inter has duas personas cognatio. ita Glossa in *Summa 30. q. 3. V. Quod autem.* Sanch. *disp. cit. n. 30.* Bonac. *l. c. n. 8.* Palao *l. c. n. 15.* Filiuc. *tr 10. c. 5. n. 203.* Pérez, Dicastillo, Piching, Wiestner &c.

9. Eadem ferè quæstio, quæ de Adoptione, institui potest de unionem, seu purificationem prolium, quæ in Germaniâ quibusdam locis moribus inducta est, & vulgò appellatur ein *Rindschafft.* Contingit ea tunc, quando viduus ducit viduam, & ambo ex alio priore Matrimonio liberos habent, quos deinde per unionem conjungunt, inito inter se pacto, ut dicti liberi aequaliter in bonis tam paternis, quàm maternis succedant. Convenit ista unio in multis cum adoptione, nam quemadmodum in adoptione ficti liberi pro naturalibus, & veris habentur, ita & hîc, debetque similiter unio prolium fieri coram Magistratu, vel Præfecto loci, præcedente causæ cognitione, præsentibus Tutoribus, Curatoribus, & amicis, seu consanguineis: factâ quoque discussione, quæ sint bona, & facultates eorum, quorum nomine purificatio prolium petitur, quas omnes solemnitates exactè recenset Andreas Gail *Practi- cur. observat. L. 2. observat. 125.*
Cum

Cum igitur in multis ita conveniat ista unio cum adoptione, dubitari merito potest, an eundem quoque effectum sortiatur, quem Adoptio, ut nempe inter ejusmodi liberos impedimentum intercedat, ne Matrimonio sibi jungi valeant? Qua in re respondeo cum Engl p. 3, Man. Paroch. c. 5. §. 5. n. 15. & Roberto König n. 10. de Cognat. Legalis, nullum inter tales liberos impedimentum legalis cognationis oriri, esto enim, in aliquibus cum adoptione conveniat dicta unio, tamen non omnis etiam Adoptio, ut supra dictum est, causat impedimentum; num autem per hanc purificationem proles eodem modo

transcant in patriam potestatem, ut sit per arrogationem, non expedita questio est, de qua multum disputat Gilekenius De Usucap. p. 3. l. 3. n. 64. Quidquid autem de hoc sit, id certum est, de hac unione prolium Leges nihil constituisse, cum sit in Jure scripto incognita, & tantum consuetudine introducta; sine textu autem expresso aliquod impedimentum statuere, inconveniens est, Authent. Consideremus. De Triente, & semisse: poterunt igitur Matrimonium inter se contrahere sine impedimento, quod solum adest in cognatione Legalis strictè dicta.

Gggg

§. IV.